

WŁADYSŁAW POBÓG-MALINOWSKI

NAJNOWSZA
HISTORIA
POLITYCZNA
POLSKI

1864 — 1945

TOM PIERWSZY

Paryż, 1953

SEGR.

III d.

106/1

WŁADYSŁAW POBÓG-MALINOWSKI

DO
SUBSKRYBENTÓW
„NAJNOWSZEJ HISTORII
POLITYCZNEJ POLSKI”

Rozsyłając PP. Subskrybentom egzemplarze „Historii” — poczuwam się do obowiązku wyjaśnienia powodów zwłoki z wydaniem książki i rozbicia jej na dwa tomy — i prosię PP. Subskrybentów, by zechcieli zyczliwym okiem spojrzeć na ogrom trudności i przeszkód, jakie w warunkach emigracyjnych pokonać trzeba, by książka mogła się ukazać.

Przede wszystkim — akcja subskrypcyjna, która miała być i stała się jedyną podstawą finansową wydawnictwa, trwać musiała o kilka miesięcy dłużej, niż przewidywałem. Korespondencja z setkami osób, rozrzuconych po całym świecie, — pochłaniając wiele czasu i pracy — nie mogła dać zbyt szybko niezbędnego rezultatu. Spiętrzyły się później niezliczone trudności ze ściąganiem wpłat subskrypcyjnych, niezbędnych na kosztą druku, a rozsypanych w 27 krajach i w poważnej części grzęznących w sieci różnych zakazów, ograniczeń i formalności. Musiałem też wziąć na swoje tylko barki olbrzymi ciężar strony propagandowej, rachunkowej i administracyjnej i dźwigać go — równoległe do wysiłku autorskiego, a bez pomocy bo-daj na szczeblu chłopca na posyłki. Uciążliwą i męczącą korektę składu drukarskiego musiałem również robić sam. Inne kłopoty techniczne też były liczne... Wydanie książki polskiej na obczyźnie w ogóle nie jest rzeczą łatwą. W wypadku moim nie zabrakło i kontrakcji czynników i osób, które — nie mogąc wydania „Historii” uniemożliwić — starały się przynajmniej je utrudnić, chwytając się metod i środków, dla których nie ma precedensu w dziejach naszej emigracji.

Materiały do „Historii” zbierałem i pisałem ją w ciągu sześciu z górą lat. Była też prawie w całości gotowa w chwili ogłoszenia subskrypcji. Druk jednak rozpocząć mogłem z opóźnieniem, bo dopiero po ostatecznym zamknięciu przeciągającej się akcji subskrypcyjnej, gdyż — jak nadmienilem już — tylko wyniki akcji subskrypcyjnej mogły dać podstawę do wydania „Historii” i — rzecz jasna — zdecydować o jej rozmiarach.

SAGR.

III d.

106/1

W SZWAJCARII: P. Al. Bobkowski — 13, avenue Dumas — Genève — 8 fr. szw.

W ST. ZJEDNOCZONYCH: Józef Piłsudski Institute of America, 105 East 22nd Street, New York 10, N.Y. — 2½ dolara.

W KANADZIE: P. Tadeusz Wiśniewski, 14 Barnesdale Ave., North, Hamilton, Ont. — 2½ dolara.

W AUSTRALII: "Vistula" (Australia) — PTY, Ltd, — 77, Pitt Str., Sydney — 15 sh.

W BRAZYLII: P. Zofia Kietlińska — av. Batel 1514, Curitiba, Parana — równowartość 2½ dolara.

WE WŁOSZECH: P. Ewa Wierusz-Kowalska — Corco Trieste 130/5, Roma — 1.300 lirów.

Subskrybenci z innych krajów zechcą skierować wpłaty pod jednym z podanych wyżej adresów.

Proszę o dokonanie wpłat w terminie 4-5 tygodni od chwili otrzymania tej ulotki. Zwiózka utrudniłaby mi terminy i warunki druku. Tom drugi "Historii" ukazać się winien w ciągu jesieni 1953.

Nowi Subskrybenci, wpłacając we Francji 1750 fr. fr. — w W. Brytanii 2 £, w Australii — 2 £, w Niemczech — 27 marek, w Szwajcarii — 22 fr. szw., w St. Zjednoczonych — 7 dolarów, w Kanadzie — 7 dolarów, we Włoszech — 3.500 lir, w innych krajach — równowartość 7 dolarów — otrzymają tom pierwszy "Historii" bezzwłocznie, tom drugi — natychmiast po jego wydrukowaniu.

Cena egzemplarza w księgarniach będzie o 40 % wyższa od cen tu podanych.

Uprzejmie proszę o podawanie nazwisk i adresów literami DRUKOWANYMI.

Paryż, w kwietniu 1953.

WŁ. POBÓG-MALINOWSKI.

SEGR.
III d.
106/1

N 13488

13/H

WŁADYSŁAW POBÓG-MALINOWSKI

NAJNOWSZA
HISTORIA
POLITYCZNA
POLSKI

1864 — 1945

SBL 0385901

TOM PIERWSZY

Ze słowem wstępnym Michała Sokolnickiego.

Paryż, 1953

06337

Podstawy finansowe dla wydania tej pracy dała akcja subskrypcyjna, w której wzięli udział Polacy z Francji, Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Hiszpanii, Włoch, Niemiec, Belgii, Holandii, Norwegii, Szwecji, Maroka, Madagaskaru, Afryki Południowej, Australii, Kanady, St. Zjednoczonych, Meksyku, Brazylii, Argentyny, Turcji i Libanu.

INVENTARIO
N° 2117 / MB.

Słowo wstępne do pierwszego tomu

Książka Pobóg-Malinowskiego obejmuje dzieje dwóch pokoleń: tego, co przygotowało niepodległość Polski, i tego, co się za nią ze zmiennym szczęściem, biło. Krzyż Niepodległości i odrodzony po latach niemal stu krzyż Virtuti Militari stanowią symbole tej epoki.

W ciemnej nocy popowstaniowej zaczyna się ta historia, — jednej z nich narodził się Józef Piłsudski, najistotniejszy wyraziciel obu pokoleń. O nocy tej pisał Kornel Ujejski:

*Na ziemi mogił pogasty ogień,
słysząc w ciemności syk węży...
Cięży nam ręka straszna, och, cięży,
lecz nas nie złamie, nie pognie.
Nie płacze naród na grobie syna,
choć z niego proch i glina!
Gdy przyjdzie pora, jutro jak wczora,
proch na proch weźmiem, glinę na otów —
Pożary wstaną z popiołów!...*

Tak pokoleniom końca XIX i początku XX wieku przekazany został ogień narodowego znicza; i w tym następstwie walki i nieustannego powrotu do głównego zadania — odzyskania z bronią w rękę niepodległości Polski — leżała spuścizna powstań polskich, włącznie z ostatnim, 1863 roku. Taką była ciągłość historyczna, przekazana ostatnim pokoleniom: temu, co przygotowało niepodległość, i temu, co się za nią biło.

Przygotowanie niepodległości było jak kucie skały głęboko w podziemiach. Pod obuchem obcej przemocy, wśród gwałtów, zadawanych sumieniom ojców i dzieci, każdy ruch, wszelka działalność publiczna musiały z natury rzeczy być tajne, kryć się i konspirować. Lecz równocześnie poprzez mroki przebijało się światło i w zmiennych koniunkturach życia trzech zaborów wyrastały w społeczeństwie, pozornie milczącym i nieruchomym, plany i poglądy, stanowiące nową politykę polską. A w tymże czasie — rozwój wiedzy i techniki, szerzący się żywotowo w Europie, tworzący jak gdyby drugie Odrodzenie, dosięgał Polski,

SPIS ROZDZIAŁÓW

Słowo wstępne Michała Sokolnickiego	V
Po klęsce styczniowej	3
Okres przeobrażeń	51
W przededniu rewolucji	98
Rewolucja roku 1905	136
Po drodze do czynu zbrojnego	193
Pierwszy rok wielkiej wojny	240
Ku państwu polskiemu	283
Pierwsze dni Rzeczypospolitej	354
Uzupełnienia	399

Słowo od Autora, bibliografię z wykazem druków wyzyskanych oraz skorowidze nazwisk i pseudonimów znajdzie Czytelnik w II. tomie.

